

Taktila bilderböcker

Att läsa med fingrarna

Vad är en taktil bilderbok?

En taktil bilderbok är gjord för att läsas med fingrarna. Bokens bilder består av upphöjda former i olika material. Ordet taktil används för att beskriva hur information kan överföras genom beröring.

Den taktila bilderboken är oftast en ny version av en bilderbok som redan finns. Bilderna är förenklade så att de blir lättare att förstå. Det innebär att detaljer i originalbilden har tagits bort och att endast de viktigaste delarna finns med.

De taktila bilderna görs av olika material, med varierande struktur och stor färgkontrast. Bokens text består av både tryckt storstil och punktskrift.

Vem läser taktila bilderböcker?

Taktila bilderböcker görs framför allt för barn med synnedsättning. Det har visat sig att även barn med andra funktionsnedsättningar också kan ha stor glädje av dem.

Bilderböcker har stor betydelse för alla barns utveckling. Små seende barn upptäcker hela tiden bilder och text omkring sig och lär sig tidigt att känna igen olika bokstäver och bildsymboler och vad de står för. Denna igenkänning är ett första stadium i utvecklingen mot att lära sig läsa.

Barn med svår synnedsättning är mindre bekanta med bokstäver och ord när de börjar skolan. Det beror på att det oftast finns mycket litet punktskrift i barnens omgivning, kanske bara på några hissknappar. Därför spelar böcker med punktskrift och taktila bilder en mycket viktig roll för dessa barns utveckling, även innan de själva kan läsa.

Hur barn med andra typer av funktionsnedsättningar tar till sig taktila bilderböcker vet vi idag litet om, men föräldrar till barn med utvecklingsstörning har märkt att taktila bilder gör att barnet lättare förstår bokens handling.

Hur läser man taktila bilderböcker?

När man skall läsa en taktil bilderbok för ett barn är det viktigt att ha gott om tid och lugn och ro omkring sig. Barnet kan behöva fråga saker och det kan vara bra att börja med att prata lite om vad boken handlar om. Man kan fråga om barnet har egna erfarenheter av det som beskrivs i bokens text. En annan idé är att plocka fram några av de saker som finns avbildade i boken, så att barnet kan jämföra verkligheten med bilderna.

Det finns taktila bilderböcker i olika svårighetsgrader och för olika åldrar. Det går inte att säga exakt vid vilken ålder det är lämpligt att börja läsa taktila bilderböcker. Det beror på det enskilda barnet. Kanske man börjar med en pekbok. Böcker med ram-sor och en enkel handling kan vara nästa stadium. Sedan kan man gå över till böcker med längre texter och svårare taktila bilder.

Hur görs taktila bilderböcker?

MTM väljer årligen ut tre eller fyra böcker som passar att göra som taktila bilderböcker. En formgivare bearbetar och förenklar bilderna så att de går att läsa med fingrarna.

Formgivaren väljer också vilka färger och vilka material som bilderna skall skapas av. Bilderna görs i kontrastrika färger och de vanligaste materialen är tyg och papper.

Bokens sidor screentrycks med punktskrift. De olika materialen skärs med laser och monteras därefter på sidorna för hand.

Låna eller köp taktila bilderböcker

Föräldrar till barn med synnedsättning och bibliotek kan låna eller köpa böckerna från MTM. Även andra institutioner än bibliotek kan låna från MTM.

Barn med andra typer av funktionsnedsättningar kan låna böckerna via sitt närmaste bibliotek. Många bibliotek har taktila bilderböcker i sin äppelhylla.

Alla taktila bilderböcker finns i mediawebben Legimus.

Alla taktila bilderböcker och punktskriftsböcker finns i Legimus, www.legimus.se. Böckerna finns både för utlån och till försäljning.

E-post för lån: lib@mtm.se

Taktila bilderböcker

Barn med synnedsättning behöver få samma möjlighet som seende barn att lära sig förstå och tolka abstrakta objekt och fenomen. Därför är det viktigt att de tidigt får tillgång till taktila bilder.

MTM är en statlig myndighet vars uppdrag är att ge människor med läsnedsättning tillgång till de medier de behöver på det sätt som passar dem. MTM:s vision är ett samhälle där alla medier är tillgängliga.

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER